



Univerza v Mariboru
ekonomsko-poslovna
fakulteta



117 002 032002

Miroslav Rebernik
Polona Tominc
Ksenja Pušnik

Slovensko podjetništvo v letu krize

GEM Slovenija 2009

B 370781

KAZALO

UVODNI POVZETEK	7
EXECUTIVE SUMMARY	13
UVODNA PREDSTAVITEV GLOBALNEGA PODJETNIŠKEGA MONITORJA	19
1.1. Nujnost poglobljenega proučevanja podjetništva	19
1.2. Podjetništvo in njegovo spodbujanje v različno razvitih državah	20
1.3. Konceptualni model raziskovanja Globalnega podjetniškega monitorja	22
1.4. Kako GEM meri podjetništvo	25
1.5. Kako v GEM pridobimo podatke	30
1.6. Dostopnost GEM raziskav in podatkov	32
SLOVENSKO PODJETNIŠTVO V SVETOVNI LUČI	33
2.1. Dejavniki podjetniške aktivnosti v Sloveniji	33
2.2. Vključenost v podjetništvo in motivacija	36
2.2.1. Vključenost odraslega prebivalstva v podjetništvo	36
2.2.2. Motivacija za podjetništvo	44
2.3. Demografske značilnosti slovenskega podjetništva	49
2.3.1. Starost	49
2.3.2. Spol	51
2.3.3. Izobrazbena struktura	53
2.3.4. Dohodek gospodinjstva	54
2.4. Podjetniška zmogljivost – dojemanje in odnos do podjetništva	54
2.5. Podjetniške aspiracije in inovacijska naravnost	59
2.6. Financiranje podjetij	64
2.7. Porazdelitev slovenskega podjetništva po dejavnosti	66
2.8. Recesija in podjetništvo	67
2.9. Razlogi za prenehanje poslovanja	68
GEINDEX – GLOBALNI PODJETNIŠKI INDEKS	69
3.1. Predstavitev globalnega podjetniškega indeksa	69
3.2. Slovensko podjetništvo v luči globalnega podjetniškega indeksa	70
OKOLJE ZA PODJETNIŠTVO V SLOVENIJI	81
4.1. Predstavitev metodologije spremljanja podjetniškega okolja	81
4.2. Ocene okvirnih pogojev za podjetništvo	83
4.3. Primerjava slovenskega podjetniškega okolja z določenimi skupinami držav	89
4.4. Okviri podjetniškega okolja, ki najbolj izstopajo	93
4.5. Temeljne prednosti in slabosti podjetniškega okolja po mnenju izvedencev	97
4.6. Kakšne ukrepe predlagajo izvedenci v Sloveniji	101

SOCIALNO PODJETNIŠTVO	103
5.1. Značilnosti socialnega podjetništva v Sloveniji in svetu	103
5.2. Stališča izvedencev o okolju za socialno podjetništvo	109
5.3. Nekaj sklepnih spoznanj o socialnem podjetništvu.	119
SLOVENSKI IZVEDENCI V LETU 2009	121
RAZISKOVALNI GEM TIMI IN SPONZORJI V LETU 2009	123
LITERATURA	135

SEZNAM SLIK

Slika 1: Osnovni GEM model	23
Slika 2: Podroben GEM model proučevanja podjetništva	24
Slika 3: Podjetniški proces in opredelitev GEM kategorij	27
Slika 4: Celotna zgodnja podjetniška aktivnost	37
Slika 5: Celotna zgodnja podjetniška aktivnost po tipih gospodarstev (prikaz intervalnih ocen)	40
Slika 6: Celotna zgodnja podjetniška aktivnost v Evropi	40
Slika 7: Celotna zgodnja podjetniška aktivnost v Jugovzhodni Evropi	41
Slika 8: Soodvisnost gospodarske razvitosti in zgodnje podjetniške aktivnosti	42
Slika 9: Primerjava podjetniške aktivnosti po posameznih skupinah držav	43
Slika 10: Primerjava podjetniške aktivnosti med Slovenijo in Evropo v letu 2009	43
Slika 11: Zgodnja podjetniška aktivnost iz priložnosti	44
Slika 12: Zgodnja podjetniška aktivnost iz nujnosti	45
Slika 13: Motivacijska struktura vključevanja v podjetništvo	46
Slika 14: Motivacijska struktura podjetnikov zaradi priložnosti	48
Slika 15: Razlogi za podjetništvo pri podjetnikih zaradi priložnosti	48
Slika 16: Podjetniška aktivnost v Sloveniji glede na starost	49
Slika 17: Odstotek ustaljenih podjetnikov po starostnih razredih	51
Slika 18: Podjetniška aktivnost glede na starost in spol	52
Slika 19: Zgodnja podjetniška aktivnost med moškimi in ženskami	52
Slika 20: Izobrazbena struktura podjetnikov in nepodjetnikov v Sloveniji	53
Slika 21: Podjetniška aktivnost glede na dohodek prebivalstva	54
Slika 22: Zgodnje podjetništvo z visokimi aspiracijami po rasti	59
Slika 23: Pričakovano zaposlovanje zgodnjega podjetništva v obdobju 2004–2009	60
Slika 24: Povezanost zaposlitvene zaščite (2004) in aspiracij po rasti (2004–2009)	60
Slika 25: Zgodnja podjetniška aktivnost z novimi izdelki ali novimi trgi	61
Slika 26: Zgodnja podjetniška aktivnost z mednarodno usmerjenostjo (2004–2009)	62
Slika 27: Zaupanje v novosti v Sloveniji v letih 2007–2009	63
Slika 28: Delež neformalnih investitorjev med odraslim prebivalstvom v 54 državah	64